

Klima og miljø

arbejdsark

	Eksempler med teknik	Eksempel fra dyr
Energiproduktion	Vindmøller. Solceller. Bjergvarme. Kulfyret kraftværk	Spise
Energi fordeling og opbevaring	Højspændingsledninger. Batterier	Fedt
Energiforbrug	Varmeapparat. Lamper. Computer.	Løbe

Giv et eksempel fra NaturBornholm på

1) Energiproduktion:

2) Energi fordeling og opbevaring:

3) Energiforbrug:

Giv et eksempel fra dyr på:

Hvilket dyr har du valgt?

1) Energiproduktion:

2) Energi fordeling og opbevaring:

3) Energiforbrug:

FORTIDSUDSTILLING:

NaturBornholm har sparet 90% af energiforbruget ved at udskifte lysstofrør med LED lys i fortidsudstillingen. Hvorfor brugte man ikke LED-lys da NaturBornholm åbnede i år 2000?

Nævn et energiforbrug i den varme lagune med krokodiller, hvor der kan ske store miljøforbedringer, ved at ændre energiproduktionen.

Find et dyr med lavt energiforbrug. Hvordan holder dyret sit energiforbrug lavt?

Dinosaurerne var varmblodige dyr (ensvarme), mens krokodiller er koldblodige (vekselvarme). Hvilke fordele og ulemper er der ved at være varmblodig? og koldblodig?

Ensvarme dyr har en konstant kropstemperatur, det er for eksempel mennesker og dinosaurer.

Vekselvarme dyr kan have meget varierende kropstemperatur, det er for eksempel krokodiller og slanger.

Hvilke konsekvenser kan kraftige klimaforandringer have på dyr og planter?

NUTIDSUDSTILLING:

Østersøudstillingen. Hvilket energiforbrug kan bedst betale sig at formindske?

Østersøudstillingen: Hvilket dyr har noget, der både er isolerende (mindsker energiforbrug) og samtidig bruges til energiopbevaring?

Hvad er det dyret har?

OPLEVELSESHAL

I loftet er der sparepærer. Hvis NaturBornholm udskiftede dem med LED-pærer ville vi spare strøm. Hvad ville være en anden fordel?

Energiudstilling: Find en skærm, med en vindmølle på.
Hvor meget blæser det lige nu?

Hvor stor en andel af Bornholms energiforbrug bliver dækket af vindmøllestrøm lige nu?

Energiudstilling: Find en stepmaskine med forskellige pærer, det lyser, når man bruger den.

Hvor mange LED-pærer skal det til for at bruge den samme energi som én glødepære?

ELBILER

Hvordan kan elbiler være med til at gøre noget godt for klimaet?

SOLCELLER

Solcellerne tilhører Østkraft, der leverer strøm til hele Bornholm.

Private familier kan betale lidt ekstra for strømmen. De ekstra penge bruges til solceller. Hvorfor kan det være en fordel for en familie?

TOILET:

Find og beskriv eksempel på nedsat energiforbrug (strøm)

Find og beskriv eksempel på ressourcebesparelse (vand)

ORIENTERINGSKORT

